

Vražedný útok na presidenta.

a když přednášku jsem opouštěl, rozhodnut jsem byl, že vykonám musím něco hrdivšího pro věc, již jsem miloval. Před osmi dny, když v Chicagu jsem dlel, četl jsem v chicagském časopisu o návštěvě presidenta McKinleyho výstavy pan-americké v Buffalo. Též dne koupil jsem lístek do Buffalo a přijel jsem sem s rozhodnutím něco vykonat, nevěděl jsem však co. Pomýšlel jsem na zateření presidenta, neuvolil jsem si však žádného plánu. Ubytoval jsem se v čís. 1074 Broadway, kdež jest hostinec a hotel. John Nowák, Polák a jakýs takýs politikát, kterýž zde vůdcem lidu svého po leta byl, jest jeho vlastník. Řekl jsem Nowákovi, že přijel jsem prohlédnout si výstavu. Nevěděl ničeho o tom, co k šílenství mne dohánělo. Šel jsem na výstaviště několikráte za den. Teprve v úterý ráno rozhodnut presidenta zastřelit v mysli mi utkvělo. Myšlénku tu měl jsem v srdci a nemohl jsem jí uniknouti. Nebyl bych jí býval mohl přemoci, i kdyby život můj na tom byl záležel. Tisíce lidí bylo v úterý v městě. Slyšel jsem, že jest to presidentův den. Všichni tyto lidé zdáli se klaněti velkému vládci. Rozhodnul jsem se zabít tohoto vládce. Koupil jsem revolver kalibru 32 a nabíl jsem jej. V úterý večer odebral jsem se na výstaviště a byl jsem blízko železničního vchodu, když družina presidentova přijela. Snažil jsem se k němu se dostat, policii však byl jsem zatlačen. Každého tlačili zpět, tak aby velký vládce mohl projít. Byl jsem blízko presidenta, když na výstaviště se dostal, bál jsem se však vražedný útok učiniti, an bylo tu mnoho mužů na stráž, kteréž jej střežila. Nebál jsem se jich, než že bych k úrazu přišel, nýbrž bál jsem se, že by mne chytynouti mohli a že pro vždy o příležitost k tomu připravěný bych byl. Tehdy odešel a já odebral se domů. Ve středu byl jsem zase na výstavišti a stál jsem přímo u presidenta, právě pod ním, před řečnicím, s něhož mluvím. Půltuctkrátě chtěl jsem jej střeliti, mezi tím, co mluvil, nemohl jsem se však dostati dosti blízko. Bál jsem se, že bych se chybil a pak, velký dav stále se pohyboval a bál jsem se, že cile bych se chybil. Čekal jsem ve středu a president zase vstoupil do kočáru a řada mužů byla kolem něho, jež učinili kordon, jímž dostati jsem se nemohl. Zmítám jsem byl v davu a mysl má klestati počala. Byl jsem téměř bezvědom, když oně noci domů jsem se vrátil. Včera ráno zase odebral jsem se na výstaviště. Řeč Emmy Goldmanové dosud me rozhořkovala. Čekal jsem u středního vchodu na presidenta, kterouž vstoupiti měl na zvláštní vlak u vchodu onoho, avšak policie nedovolila nikomu, než družině presidentově vstup tam, kde vlak čekal a tak zůstal jsem na výstavišti celý den u vyčkávání. Během včerejška poprvé pomyslil jsem na skrytí revolveru pod kapesníkem. Bál jsem se, kdybych z kapsy vytahovati jej měl, že bych viděn a stráží jeho mohl být a tak dostal jsem se do hudebního pavilonu první a čekal jsem na místě, kdež veřejně přijímání obdávati se mělo. Pak přišel—president—vládce— a dostal jsem se do řady, třásl jsem se a třásl, až dostal jsem se až k němu a pak střelil jsem jej dvakrátě blížým myšlénkem. Byl bych střelil vícekrátě, byl jsem však omráčen ranou do obličje—hrozou ranou, kterouž sražen jsem byl— a pak každý na mne skočil. Myslil jsem, že mne zabijí a plekvačen byl jsem spůsobem, jímž se mnou zacházeli. Czolgosz skončil výpověď svou úplně vyslehn. Když skončil, položena mu otázka: "Zamýšlel jste skutečně presidenta zabít?" "Zamýšlel," zněla chladnokrevná odpověď. "Co bylo vaší pohnůtkou? Co by vám to bylo prospělo?" "Jsem anarchista. Jsem stoupencem Emmy Goldmanové. Její slova mne rozohnila," zněla odpověď, s hlasem nikterak se chvějícím. "Popírá, že bych kdykoliv jakých spoluválců měl. Nelituji svého činu, neboť činil jsem co jsem mohl pro velkou naši věc. Nejsem ve spojení se skupinou pattersonskou aniž s oněmi anarchisty, již poslali Breschio do Itálie zabít Humberta. Neměl jsem důvěrníků, žádného, kdož by mi byl pomáhal. Byl jsem úplně osamocen." Vzdor chvátán se Czolgosze, že bídněho činu dopustil se sám, bez jakékoliv jiné pomoci, jest policie následu jiného. Pátráním zjištěno na příklad, že Leon Czolgosz jest známou osobností u anarchistických kruhů chicagských a policie se domnívá, že

Czolgosz dopustil se vražedného útoku na presidenta jakožto jednatel spiklenecké skupiny chicagské. Jisto jest, že Czolgosz dlel v Chicagu po nějaký čas až do 12. července, od kteréž doby však Chicago asi dvakrátě navštívil. Předminulé úterý odjel z domu č. 515 Carroll ave., kde Abraham Isak st. vydává anarchický list "Free Society", dva muži, již zdá se býti v jakémsi spojení se zločincem Czolgoszovým. Výsledkem bedlivého pátrání policie bylo zatčení 12 osob v Chicagu. Devět z nich zatčeno bylo v domě č. 515 Carroll ave. a obviněni, že "se spikli smrtití a glikladně zavražditi presidenta Spojených Států, William McKinleyho". Jsou to: Abraham Isak st., vydavatel "Free Society", a dřívější vydavatel "Firebrand", or gánu anarchického, jenž byl potlačen; Abraham Isak ml.; Clemence Puetzner; Alfred Schneider; Hippolyte Havel; Henry Travaglio; Julia Mechanic; Marie Isak, matka a Marie Isak, dcera —Abraham Isak st. považován jest za vůdce. Hippolyte Havel jest Čech. Do Ameriky přibyl asi před rokem a v Chicagu zabýval se po 10 měsíců prodejem knih. V r. 1894 odpykal si dvouletý žalář v Plzni pro pobuřující spis. Jest milencem Emmy Goldmanové, kteráž jej peněží podporuje. Všichni zatčení anarchisté byli podrobeni výslechu. Ve výslechu s nimi bude pokračováno. Mimo tyto zatčení byli tři jiní muži, vůdcové to anarchistů chicagských, a sice Martin Raznick, Maurice Fox a Michael Raz. Byli zatčeni v č. 100 Newberry ave. v Chicagu, kdež se anarchisté tajně scházeli. Emma Goldmanová, horlivá stoupkyně zásad anarchických jejíž slova dle doznání Czolgosze pohnula jej k bídněmu činu, zatčena byla v Chicagu v úterý krátce před polednem. Popela rozhodně, že by ona neb některý jiný anarchista zapleten byl ve spiknutí proti životu presidenta. Přibyla do Chicaga v neděli ze St. Louis. Při zatčení svém dala se do pláče, brzy však se vzpamatovala. Polák Walter Nowák, jenž bydlí v Clevelandu, přišel na policejní stanici v Buffalo, kdež obdáván byl výslech s Czolgoszem. Czolgosz podával Nowákovi ruku, tento jí však odmítl. Nowák prohlásil se vší určitostí, že Czolgosz jest jednatel osob jiných a zároveň udal policii jména jiných členů anarchického spolku, k němuž Czolgosz v Clevelandu náležel. Distriktní návladní Penney vyjádřil se po vyšetření vražedného útoku, že před veřejností mají být zatajeny všechny kroky, jež v záležitosti té byly učiněny. Všechno nebude postaven před soud, dokud výsledky zranění presidentova nebudou znám. Na výsledku tom závisí též trest Czolgoszův. Tento souzen bude buď pro vraždu aneb pro útok s úmyslem zabít. Z Washingtonu. V pondělí obdáváni poradu admirál Dewey, předseda soudu Schleyova, a kapitán Lemly, auditor v námořním odboru a usnesli se, že soudní zasedání po čtvrtku, kdy soud seje se poprvé v 1 hodinu, obdávána budou každodenně od 10. do 12 hod. poledne a od 1. do 3. hodiny odpoledne. Censurní úřadovna uveřejnila ve středu počet obyvatelstva států Severní Dakoty, Ohia a Oregonu území Oklahomy ohledně pohlaví, pňvodu a barvy. Z 398,331 obyvatelů v Oklahomě bylo 214,359 mužských a 183,972 ženských; 15,680 bylo v cizině rozených a 30,807 barevných. Z barevného obyvatelstva bylo 18,831 černochů a 11,945 Indiánů. Z 413,536 obyvatelů v Oregonu bylo 232,985 mužských, 180,551 ženských; 65,748 v cizině rozených a 18,954 barevných. Barevné obyvatelstvo sestávalo z 10,397 Číňanů, 2,501 Japonců a 4,951 Indiánů. Mužské obyvatelstvo převládá ve všech státech i území. Oregon má největší část, 56.3 procenta, a pouze 43.7 procenta ženských. Severní Dakota a Oklahomy vykazují též pozoruhodný nadbytek mužských, první stáť má 55.6 procenta mužských proti 44.4 procenta ženských a území Oklahomy má 53.8 procenta mužských a pouze 46.2 procenta ženských. V Ohio bylo obyvatelstvo stejnaměrněji rozděleno na 50.6 procenta mužských připadalo 49.4 procenta ženských. Obyvatelstvo v cizině rozené tvořilo přes jednu třetinu, čili 35.4 procenta, v Severní Dakotě, kdežto v Oregonu tvořilo toťž méně než jednu šestinu, čili 15.9 proc. a v Ohio málo více než jednu desetinu, čili 11 procent všeho obyvatelstva. V Oklahomě byla část obyvatelstva v cizině rozeného velmi malá, pouze 3.9 procenta. Běle obyvatelstvo v těchto státech i území tvořilo přes devět desetin. Největší část barevného obyvatel-

stva shledána v Oklahomě, kdež živeí tento tvořil 7.7 procenta veškerého obyvatelstva, a sestával hlavně z černochů a Indiánů. Z Filipín. Sběh poprvé svou teplotu.—Užitelky stěhují si na drahotu.—Gen. Chaffee smírně trest vrahu. Poručík Hazzard od třetího pluku jízdy přivedl do Manily ve středu amerického vojenského sběhu Arthura Howarda, jež zjail na ostrově Mindanao. Byl uvězněn a brzy bude postaven před vojenský soud. Howard poprvé, že byl americkým vojšem. Tvrdí, že se narodil ve Španělsku z otce Angličana a matky Španělky, že však přidružil se k Filipincům. Po uzavření míru r. 1894 odebral se do Hong Kongu, odkudž se vrátil r. 1898 jakožto velitel Aguinaldoova dělostřelectva. V době té uzavřel přátelství též s mnohými Američany a sice před povstáním. Když pak se Aguinaldo nepohodl s Američany, přidružil se k prvějšmu. Popírá rozhodně, že velet povstalcům u San Matea, kdež byl generál Lawton usmrcen. Ve středu však dva dřívější kalifornští dobrovolníci stotožnili jej jakožto sběhu, jenž pod jménem Wallry byl členem setniny A a od pluku svého uprchl r. 1899. Účitelky, přibývají nedávno do Manily, rozhodly se v hromadné schůzi zaslati po kabelu presidentovi stížnost, že jim byly slibeny potraviny z vojenských zásobáren a že nyní shledají, že vydání jejich jest jednou tak velké, než na jaké byly připraveny. Generál Chaffee zmínil trest smrti, k němuž odsouzen byl vojenskou komisí Torneno Abode, domorodý Filipinec, uvězněný z vraždy jiného Filipince, Macabely, v patnáctiletém věku při těžké práci. Bylo totiž dokázáno, že Abode dopustil se vraždy v opilosti a rozhořván jsa na Macabelu, jenž před několika měsíci hořl jej udeřil. (ZASLÁNO) (Za hádky tyto neberte redakce žádné zodpovědnosti.) St. L. Kostoryzovi, řídící "Osvěty" Omaha, Neb. Na Vaše vyzvání v "Osvětu" ze dne 5. t. m., v kterémž mne žádáte o zaplacení \$40.10, odpovídám, že Vám ničeho nedlužuji. Právil jsem Vám to několikrátě osobně. Dluhoval jsem Vám za Váš plátek obnos \$4.10, který jsem dne 29. srpna t. r. Vašemu právníku, p. Fr. W. Bartošovi, odevzdal a který sám po vysvětlení uznal, že nemá se ničeho u mne k pohledáván. V jednom čísle Vaš chudinké "Osvěty" (!!!?) ukazuje na to, že jsem Žid. Nezapírám, že předkové moji byli Židé. Sam jsem svobodám, avšak nikoliv hrubým. Věřím, že každý člověk má právo věřiti, co sobě přeje, a nevyrušují žádnou církev v její bohoslužbě, což ovšem sám o sobě říci nemůžete, neb byl jste u okresního soudu ve Wilber souzen a odsouzen, že jste hrubým a uličnickým způsobem vyrušoval v katolickém kostele ve Wilber bohoslužbu; přejeti si, posloužím Vám transkriptem soudu onoho. Nezáte ústavu této Unie, neboť ta zaručuje svobodě věřiti každému, co si přeje. Katolíci, kteří odbírají a čtou Váš list, ať posoudí, jakým jste profesorem!!! Nezapírám, že jsem býval demokratem, leč myšle se časem, nem již v Illinois bral jsem podřlu v republikánské politice—však nikdy jsem nebyval anarchistou, neseškolil s vozou a nestřelil jsem do lidí při anarchickém riotu na Hay Market v Chicagu, jako jistý pán, kterého znáte jako sama sebe, a necpu lidem něco, čemu sám nevěřím. Co se mělo čeství tyče, ačkoliv Žid, nikdy jsem se nestýděl za jazyk český, ať již ve společnosti mých krajanů nebo jinonárodovců, jako jistý profesor, který o státní konvenci demokratické r. 1900 před Lincolnem Howelem v Lincolnu okřikoval české delegáty, hlavně pana Henry Fišera z Wahoo, aby se stýdli a nemluvíli český neb by pak pan Svoboda nominací za státního sekretáře nedostal. Inu, také Čech a vlastenec!!! Vy a já bydleli jsme ve Wilber; mnoho li jste zde zanechal přátelí Prámlo! Máte zde několik příbuzných, kteří však — přiznejte se — plábi by sobě, byste u Vašeho vlastního krbu byl—člověkem! Na vyzvolenou: Já jsem co zástupce firmy Hockaday & Roe v Kansas City objednal své doby u Kostoryze ohlášku pro firmu. Kostoryz umínil si ale, že já mu mám vlastně zaplatit, ač jsem ohlášku objednal pro firmu a s platem na ni poukázal. Tato však nejspíše přemrštěný jeho účet zdráhala se zaplatit a tu vrhl se Kostoryz na mae. Firma zaplatila na cent každému druhému časopisu, když takový byl přiměřený a správný. "Přitel Lidu" obdržel své peníze hned po obdržení účtu v úplném pořádku. To jest tedy onen "dluh", který ode mne Kostoryze požaduje. Mohl bych sice Kostoryze soudně stihati za upomínání cestou ve-

Minulým týdnem začal v So. Omaze vycházeti nový časopis "The Weekly Independent". Jest směru dělnického. Školní rada rozhodla se předložiti občanstvu ve volbě listopadové odhlásování vydání dluhopřů v obnosu \$100,000 na stavbu vyšší školy a sice učiniti tak zamýšlí proto, poněvadž nových místností pro školu vyšší nezbytně zapotřebí jest a ve fondu školním pouze jen již \$10,000 zbývá. V sobotu večer uspořádali přátelé rodiny páne Horáčkovy dostaveníčko p. Antonii Horáčkové, jež po delším pobytu ve staré vlasti vrátila se šťastně v kruh rodinný. Sotva že nastal soumrak, shromáždily se družky paní Horáčkové v obydlí její v průvodu mužů svých a manželův Horáčkových nebylo nic jiného, než uzavřiti obchod a odebrati se s četnými přáteli svými do síně Laitnerovy. Zde přichystána byla již skvostná večeře a výborná hudba smyčková rozjařila účastníky tou měrou, že nepomyslili na rozchod, až když se již rozednívalo. —B. E. Wilcox, chvalně známý pozemkový jednatel v South Omaze, dal rozměřiti na loty svůj majetek, 4 čtverce východně od Brown Park školy, mezi 13. a 15. ulicí a mezi U a W ležící a dal jej přivěřiti k So. Omaze pod jménem B. E. Wilcox add. to South Omaha. Celý tento přídavek obsahuje 60 lotů. Ulice 13. je okresní cestou a výlohy, spojené s opravami, ponese okres. Loty jsou nyní dány do prodeje panem Wilcoxem a prvých 10 lotů bude prodáno po \$50 jeden, 20 lotů po \$100 jeden, za následující podmínky: Jedna pětina kupní ceny musí býti složena hotově a zbytek ponechá se na splátku \$5 měsíčně s úroky 6 procent. Majetek jest čistý a daně za rok letošní budou též zaplacený. 4m

Minulým týdnem začal v So. Omaze vycházeti nový časopis "The Weekly Independent". Jest směru dělnického. Školní rada rozhodla se předložiti občanstvu ve volbě listopadové odhlásování vydání dluhopřů v obnosu \$100,000 na stavbu vyšší školy a sice učiniti tak zamýšlí proto, poněvadž nových místností pro školu vyšší nezbytně zapotřebí jest a ve fondu školním pouze jen již \$10,000 zbývá. V sobotu večer uspořádali přátelé rodiny páne Horáčkovy dostaveníčko p. Antonii Horáčkové, jež po delším pobytu ve staré vlasti vrátila se šťastně v kruh rodinný. Sotva že nastal soumrak, shromáždily se družky paní Horáčkové v obydlí její v průvodu mužů svých a manželův Horáčkových nebylo nic jiného, než uzavřiti obchod a odebrati se s četnými přáteli svými do síně Laitnerovy. Zde přichystána byla již skvostná večeře a výborná hudba smyčková rozjařila účastníky tou měrou, že nepomyslili na rozchod, až když se již rozednívalo. —B. E. Wilcox, chvalně známý pozemkový jednatel v South Omaze, dal rozměřiti na loty svůj majetek, 4 čtverce východně od Brown Park školy, mezi 13. a 15. ulicí a mezi U a W ležící a dal jej přivěřiti k So. Omaze pod jménem B. E. Wilcox add. to South Omaha. Celý tento přídavek obsahuje 60 lotů. Ulice 13. je okresní cestou a výlohy, spojené s opravami, ponese okres. Loty jsou nyní dány do prodeje panem Wilcoxem a prvých 10 lotů bude prodáno po \$50 jeden, 20 lotů po \$100 jeden, za následující podmínky: Jedna pětina kupní ceny musí býti složena hotově a zbytek ponechá se na splátku \$5 měsíčně s úroky 6 procent. Majetek jest čistý a daně za rok letošní budou též zaplacený. 4m

Do Wilber a okolí! NA ROZLOUČENOU! Všem našim přátelům a známým, s kterými nám bylo možno osobně se rozloučiti, činíme tak touto cestou a voláme jim se srdce: "Buďte zdraví. Na opětné shledání!" Zároveň děkujeme et damám a pánům, kteříž nám na rozloučenou uspořádali dýchánek, zvoláče ct. členy vinní řádu Lůbeže č. 70, Z. Č. B. J. a ct. dámskému klubu, p. J. A. Hospodskému a F. H. Brtovi za proměněná slova na rozloučenou. Koučce srdečný dik vojenské kapely ve Wilber a jejímu řídící p. J. F. Burkovi, za dojemnou hudbu na nádraží při loučení. JOS. J. LANGER a rodina.

NAŠE MOTTO: Výborné zboží za nejmírnější ceny. J. KLEIN importer a velkoobchodník v kořalkách, vínech a likerách. Pro domácí a lékařskou potřebu. Zvláštní pozornost se věnuje objednávkám v lahvicích a plucarech. Severo-východní roh 26. a N ulice, South Omaha. Václav Schneider, řídící.

BOSTON STORE Vše co potřebujete na podzim neb zimu můžete koupiti v Boston Store levněji než kde jinde. Šatstvo, obuv, pláště, modní zboží, střížné zboží, hedvábní, koberec, záclony, příkrývky, spodní prádlo atd.

Máme sto zákazníků, kteříž praví nám, že naše Illinois Uhlí krásné hoří, zanechává bílý popel, žádné škvrny a při tom hoří dlouho. Ještě výborným pro kamny kuchyňská a sporáky. Cena měří v kusy po librách. V kusech \$5.75, drobně \$5.50. Prodláváme topivo všeho druhu. Pošlete nám objednávky. Jakub Golla neb Fred Pontay váš ho přiveze. Ptejte se jich na naše uhlí. UNION FUEL CO. Úřadovna 1616 Farnam. Tel. 268, Sklad na 20. a U. P. trati. Tel. 319.

Boston Store J. L. BRANDEIS & SONS. MAJITELÉ. Namočení si nohou, je li kdo nastydil, je velmi zlé věc. Není-li člověk sám opatrný, jistě ještě větší nastuzení se dostaví. Když je hrdlo ucpané a jáví se pocit, jakoby bylo potaženo fialelem, tu je čas objednat si Maresův Balsám proti kašli. Ten roztrhá fialel, jako slunce vysuší rosu. Je to jistý lék pro nemocné hrdla a plicní. Jest jednoduchý a dobře chutná. V lahvičkách po 35c a 50c, pouze u lékárníků (nikdy ne od podomních prodáváčů). Hotoví pouze MAREŠ MEDICINE CO., 2876 Archer Ave., Chicago, Ill. Největší a nejlepší zařízení obchod grocerní a železářský VLASTNÍ FR. NOVÁK na již. 13. ulici. Grocerní první třídy, a zboží do oboru železářského spadající za ceny mírné, jako nářadí, trubky, a tesácké, polevané a plechové nádobí, drátěná okna a dveře, všecko vše co můžete potřebovati v domácnosti, a to za ceny mírné. Přijďte a přesvědčte se u Fr. Nováka

Zuby ve vašich ústech mají mnoho co říci si zdravím vašeho těla a myslíme vám mnoho možku. Máte-li špatné zuby, máte i špatné zdraví a to způsobuje mnoho špatné myšlenky aneb aspoň neschopnost k práci. Výborné zuby, nebyly-li vám dány přírodou, dostanete u nás. Hotovíme je a pláceme bez nároku. BAILEY, zubní lékař. 812 Paxton Bldg. 15. a Farnam. Dámská obchůdka. Telefon 1088.

Toto místo je vyhrazeno pro ohlášku přídavku Nicholsonova ku So. Omaze. F. J. ONEIL, jed.

Omažské školy obchodní uznaný jsou právem za nejlepší ve státu a saopatřily každým svým cílem, než kterkoliv podobné školy jiné! Celé řadě ml. krajanů a krajanek dostalo se prostřednictvím jejich dobrého postavení. Kdo by si přál dítky své do škol těch postati a tak dobrou budoucnost jim zabezpečiti, necht došle nám a my za cenu sníženou došlou školní mu odprodáme. Adresujte dotazy na: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

ILER'S PURE MALT WHISKEY The Only Whiskey sold with a \$1000.00 guarantee of Purity. K dostání v lékárnách, hotelích a ve všech známých obchodech. UNEXCELLED SERVICE Day train and evening train from Omaha for Minneapolis and St. Paul. Tickets of agents of connecting lines. W. H. BRILL, Dist. Pass' Agent, Omaha. C. H. HANSON, G.P.A. J. F. MERRY, A.G.P.A. Chicago. Dubuque. Předplat'te se na Pokrok Západu pouze \$1.00 ročně.